

BELEIDSNOTA

Treasury Statuut 2021

GEMEENTE WESTLAND

Cluster/team	BV/FC
Auteur(s)	G.J.P. Waas - Smedts
Datum	9 maart 2021
Versie	21-0099793
Status	definitief

17-0036505

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3

2 Treasurystatuut 4
I Begrippenkader 4
II Doelstellingen van de treasuryfunctie 5

Risicobeheer
III Uitgangspunten risicobeheer 6
IV Renterisicobeheer 6
V Kredietrisicobeheer 6
VI Intern liquiditeitsrisicobeheer 6
VII Valutarisicobeheer 7

Gemeentefinanciering
VIII Financiering 7
IX Uitzettingen 7
X Relatiebeheer 7

Kasbeheer
XI Geldstromenbeheer 8
XII Saldo- en liquiditeitenbeheer 8

Administratieve organisatie en interne controle
XIII Uitgangspunten ao/ic 9
XIV Verantwoordelijkheden 10
XV Bevoegdheden 11
XVI Informatievoorziening 12
XVII Inwerkingtreding 12

Memorie van Toelichting 13

1. Inleiding

In de Gemeentewet en de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. De treasuryfunctie wordt hierbij gedefinieerd als:

Het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op:
de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's

De gemeente Westland onderkent het belang van een verantwoord en adequaat beheer van haar financiële middelen. Mede op grond van de Wet Fido wenst zij haar activiteiten op het gebied van treasury op een zo transparant en beheersbaar mogelijke wijze in te richten.

In verband met de wettelijke kaders werkt de gemeente met twee instrumenten op het gebied van treasury: allereerst het onderhavige treasurystatuut. In dit treasurystatuut is de "beleidsmatige infrastructuur" van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het treasurystatuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk. Naast het treasurystatuut neemt de gemeente jaarlijks een financieringsparagraaf op in zowel de begroting als in het jaarverslag. Hierin worden de specifieke be-

leidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury beschreven.

Bij het opstellen van het treasurystatuut is rekening gehouden met de bepalingen van de wettelijke kaders (o.a. Gemeentewet, Wet Fido, Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden, Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden en het Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden).

De invoering van de Wet op het Schatkistbankieren en de Wet Houdbare overheidsfinanciën (Hof) zijn wijzigingen in wet en regelgeving die het noodzakelijk maken om het Treasurystatuut aan te passen.
De Wet op het Schatkistbankieren verplicht gemeenten om hun overtollige financiën onder te brengen bij het Rijk. De wet Hof doet per jaar een macroplafond gelden voor het EMU-tekort van alle gemeenten samen.

Leeswijzer
In het treasurystatuut worden allereerst het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie van de gemeente geformuleerd. Deze worden vervolgens geconcretiseerd voor de verschillende deelgebieden van treasury: risicobeheer, gemeentefinanciering en kasbeheer. Daarna komen de administratieve organisatie en interne controle van de treasuryfunctie aan de orde. Daarbij ligt het accent op de eenduidigheid over de verdeling van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Tot slot worden de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te maken en te houden..

2. Treasurystatuut

I Begrippenkader

Artikel 1.
In dit statuut wordt verstaan onder:

- Agentschap	Het uitvoeringsorgaan van het Ministerie van Financiën, dat onder meer verantwoordelijk is voor de uitvoering van Schatkistbankieren;
- Deposito	Niet-verhandelbare belegging bij een financiële instelling of bij het Agentschap, waarbij een bedrag voor een bepaalde periode tegen een vast rentepercentage wordt weggezet;
- Derivaten	Financiële instrumenten die hun bestaan ontlenen aan een bepaalde onderliggende waarde. De onderliggende waarden kunnen financiële producten, zoals leningen of obligaties zijn. Derivaten worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren;
- Drempelbedrag	Het bedrag aan overtollige liquide middelen dat gemiddeld over een kwartaal buiten de schatkist aangehouden mag worden. De hoogte van het drempelbedrag is gerelateerd aan de begrotingsomvang van een decentrale overheid;
- Financiële instellingen	Kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen, gevestigd in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (EER), en onder Nederlands of anderszins EER-toezicht vallen, zoals De Nederlandse Bank;
- Financiering	Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor de dekking van de vermogensbehoefte;
- Geldstromenbeheer	Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer);
- Intern liquiditeitsrisico	De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning, waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen;
- Kasgeldlimiet	Een bedrag op basis van de Wet Fido ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar;
- Kredietrisico	De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij;
- Liquiditeitenbeheer	Het aantrekken en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar;
- Liquiditeitenplanning	Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld naar aard en tijdseenheid;
- Medium Term Note (MTN)	Verhandelbare schuldbekentenis van een middellange lening aan toonder;
- Onderhandse lening	Lening waarbij een geldnemer rechtstreeks geld leent van een geldgever, waarbij de voorwaarden van de lening in onderling overleg

	worden vastgesteld;
- Rating	Een classificatie door een rating agency, die de kans op eventuele wanbetalingen bij toekomstige rente- en aflossingsbetalingen op schuldpapier aangeeft;
- Rating agency	Een creditrating wordt afgegeven door een bureau (‘rating agency’) dat gespecialiseerd is in het analyseren van kredietwaardigheid; De erkende agencies zijn Standard&Poors, Moody’s en Fitch;
- Renterisico	Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen;
- Renterisiconorm	De renterisiconorm bepaalt dat het bedrag waarover renterisico gelopen wordt, gedefinieerd als de som van de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen, niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal;
- Rente typische looptijd	Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding;
- Saldobeheer	Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen;
- Schatkistbankieren	Het aanhouden van gelden bij het ministerie van Financiën;
- Rentevisie	Toekomstverwachting over de rente-ontwikkeling;
- Solvabiliteitsratio van 0%	Status die door een bancaire toezichthouder in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (lidstaten van de Europese Unie uitgebreid met Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) aan het schuldpapier van een instelling kan worden toegekend;
- Treasuryfunctie	De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico’s. De treasury functie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer en debiteuren- en crediteurenbeheer;
- Uitzetting	Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer.

II Doelstellingen van de treasuryfunctie

Artikel 2.
De treasuryfunctie van de gemeente dient tot:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico’s zoals renterisico’s, koersrisico’s, kredietrisico’s en liquiditeitsrisico’s;
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido, aanvullende regelgeving en respectievelijk de limieten en richtlijnen van dit treasurystatuut.

Risicobeheer

III Uitgangspunten risicobeheer

Artikel 3.
Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

1. De gemeente mag leningen aangaan, leningen verstrekken en garanties verlenen uitsluitend ten behoeve van de gemeentelijke publieke taak. Bij het verstrekken van leningen en garanties wordt vooraf advies ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij;
2. De gemeente verstrekt garanties uitsluitend op basis van de "Beleidsregels garanties en borgstellingen gemeente Westland";
3. De gemeente kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het prudente karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd middels de richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
4. Het gebruik van derivaten is, op basis van de Financiële Verordening artikel 16 lid 1b niet toegestaan.

IV Renterisicobeheer

Artikel 4.
1. De kasgeldlimiet wordt niet (structureel) overschreden conform de Wet Fido;
2. Het college informeert de raad wanneer de kasgeldlimiet, bedoeld in artikel 1, onder f, van de Wet financiering decentrale overheden, is overschreden en geeft aan hoe weer binnen de kasgeldlimiet te blijven;
3. Bij het aangaan van een nieuwe financiering wordt binnen de renterisiconorm gehandeld;
4. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning en passen binnen lid 1 en 2 van dit artikel;
5. De rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand
6. sBinnen de kaders gesteld onder lid 3 en lid 4, streeft de gemeente naar spreiding in de rente typische looptijden van leningen en uitzettingen.

V Kredietrisicobeheer

Artikel 5.
1. Uitzettingen van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie vinden, boven het drempelbedrag, uitsluitend plaats bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën of bij medeoverheden;
2. Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden, indien mogelijk, zekerheden of garanties gevraagd, bijvoorbeeld het eerste recht van hypotheek;
3. De gemeente zet slechts gelden uit op rekeningcourant of spaarrekening bij in Nederland gevestigde financiële instellingen die ten minste beschikken over een door twee van de drie erkende ratingbureaus - Moody's, Standard & Poors en Fitch - afgegeven rating van: - minimaal A bij een looptijd van minder dan 3 maanden en minimaal AA-minus bij een looptijd vanaf 3 maanden.

VI Intern liquiditeitsrisicobeheer

Artikel 6.
De gemeente beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot één jaar), evenals een meerjarige liquiditeitenplanning met een looptijd van minimaal 4 jaar.

VII Valutarisicobeheer

Artikel 7.
Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in de Nederlandse geldeenheid (de euro).

Gemeentefinanciering

VIII Financiering

Artikel 8.
Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:
1. Financieringen worden alleen aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de gemeentelijke publieke taak;
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken teneinde de renterisico's te beperken en het renteresultaat te optimaliseren;
3. Toegestane instrument bij het aantrekken van financieringen is de onderhandse lening en medium term notes (MTN);
4. De gemeente vergelijkt van minimaal twee financiële ondernemingen de renteaanbiedingen alvorens middelen worden aangetrokken. Deze renteaanbiedingen worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd.

IX Uitzettingen

Artikel 9.
Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie gelden de volgende uitgangspunten:
1. Het uitzetten van overtollige middelen mag alleen plaatsvinden bij:
   - het agentschap in het kader van het schatkistbankieren;
   - financiële instellingen tot het drempelbedrag;
   - een decentrale overheid.
2. Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden zijn rekening-courant, daggeld, spaarrekeningen, deposito's en Nederlands staatspapier;
3. Bij het extern uitzetten van gelden korter dan één jaar zijn slechts de in artikel 5 genoemde tegenpartijen toegestaan.
4. De gemeente vraagt bij minimaal twee instellingen offertes op alvorens een uitzetting met een looptijd vanaf één jaar wordt gedaan.

X Relatiebeheer

Artikel 10.
De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:
1. Bankrelaties en hun bancaire condities worden eens in de 5 jaar beoordeeld;
2. Bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te voldoen aan de eisen die zijn gesteld in artikel 5 lid 3;
3. Financiële ondernemingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands of anderszins EER-toezicht te vallen, zoals De Nederlandsche Bank en de Verzekeringskamer;
4. Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

Kasbeheer

XI Geldstromenbeheer

Artikel 11.

Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te minimaliseren wordt:

1. Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitenplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen;
2. Het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd door één bank.

XII Saldo- en liquiditeitenbeheer

Artikel 12.

Voor het saldobeheer en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

1. De gemeente streeft naar concentratie van de liquiditeiten binnen één rentecompensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities;
2. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat, kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt – conform artikel 4 lid 1 - de kasgeldlimiet niet structureel overschreden;
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeld en kredietlimiet op rekening courant. Deze instrumenten dienen Fido-proof te zijn;
4. Het uitzetten van gelden korter dan één jaar geschied op basis van artikel 5, lid 1;
5. De gemeente vergelijkt van minimaal twee financiële ondernemingen de renteaanbiedingen alvorens middelen worden aangetrokken met een looptijd korter dan één jaar. Deze renteaanbiedingen worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd.

Administratieve organisatie en interne controle

XIII Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

Artikel 13.

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:

1. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd;
2. Bevoegdheden zijn via delegatie en mandaat nader schriftelijk vastgelegd;
3. Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
   a. iedere transactie wordt door minimaal twee functionarissen geautoriseerd (het vier-ogen-principe);
   b. de uitvoering (treasury) en de controle (de intern controleur taakveld financiën) geschiedt door verschillende functionarissen;
   c. de uitvoering (treasury) en de registratie in de financiële administratie (taakveld Financiën) geschiedt door verschillende functionarissen;
4. De aangetrokken of uitgezette geldleningen worden direct schriftelijk vastgelegd. De clusterdirecteur Bedrijfsvoering, de teammanager taakveld FC en de intern controleur taakveld Financiën worden direct via de mail geïnformeerd over de transactie;
5. Bij het aantrekken of uitzetten van geldleningen wordt aan de geldgever respectievelijk geldnemer gevraagd een schriftelijke bevestiging van de transactie te sturen naar de Treasurer, welke een afschrift ter beschikking stelt aan het taakveld Financiën;
6. Periodiek worden de afgesloten transacties zichtbaar gecontroleerd door de intern controleur taakveld Financiën;
7. De administratieve organisatie en interne controle waarborgen dat:
   a. de uitvoering rechtmatig en doelmatig is;
   b. de treasuryactiviteiten adequaat kunnen worden uitgevoerd en bijgestuurd;
   c. de juistheid, tijdigheid en volledigheid van de informatie verzekerd is.

XIV Verantwoordelijkheden

Artikel 14.

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van de gemeente staan in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	Verantwoordelijkheden
Gemeenteraad	• Het vaststellen van de financieringsparagraaf in de begroting en het jaarverslag; • Het houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan; • Het evalueren en als gevolg daarvan (eventueel) bijstellen van het treasurybeleid.
College van B&W	• Het vaststellen van het treasurystatuut; • Het uitvoeren van het treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid); • Het rapporteren en afleggen van verantwoording aan de Gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid.
Portefeuillehouder Financiën	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (politieke verantwoordelijkheid).
Clusterdirecteur	• Het uitvoeren van de aan haar/hem gemandateerde treasuryactiviteiten; • Het zorgdragen voor juiste verantwoording van de uitvoering van de door hem/haar gemandateerde treasuryactiviteiten; • Het afleggen van verantwoording aan het DT door middel van de managementrapportages.
Teammanager FC	• Het uitvoeren van de aan haar/hem gemandateerde treasuryactiviteiten; • Het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen.
Specialist treasury beleid	• Het uitvoeren van de activiteiten met betrekking tot de volgende deelfuncties: het risicobeheer, gemeentefinanciering (financiering, uitzetting en relatiebeheer) en kasbeheer. Deze activiteiten worden conform dit treasurystatuut en de financieringsparagraaf uitgevoerd; • Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer; • Het beheren van de geldstromen; • Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen; • Het afsluiten van financiële contracten voortvloeiend uit bovenstaande deelfuncties; • Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties en het direct informeren van de clusterdirecteur, de teammanager taakveld FC en de interne controleur taakveld Financiën; • Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de administratie; • Het afleggen van verantwoording aan de clusterdirecteur over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten; • De clusters adviseren op het gebied van treasury; • De directie en het College van B&W adviseren over het treasurybeleid en het rapporteren over de uitvoering van dit beleid; • Het uitbrengen van advies aan het College van B&W over beleidsvoorstellen en rapportages, met betrekking tot de treasuryaspecten.
Taakveld Financiën	• Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de administratie.
Interne controle taakveld Financien	• Het voeren van de interne controle op de uitgevoerde treasurytransacties en hierover rapporteren aan de clusterdirecteur.
Clusterdirecteuren	• Het zorgdragen voor een goede kwaliteit van de informatie die hun cluster aanlevert aan het cluster bedrijfsvoering, taakveld FC met betrekking tot toekomstige uitgaven en ontvangsten ten behoeve van de liquiditeitenplanning.
Budgethouders	• Het zorgdragen voor het tijdig aanleveren van betrouwbare operationele informatie over toekomstige geldstromen aan het cluster bedrijfsvoering, taakveld FC; • Het fiatteren van betalingen en ontvangsten, ten laste c.q. ten gunste van hun budgetten.
De externe accountant	• Het in het kader van haar reguliere controletaak adviseren en controleren over de feitelijke naleving van het treasurystatuut.

XV Bevoegdheden

Artikel 15.

In onderstaande tabel staan bevoegdheden met betrekking tot treasury-activiteiten weergegeven evenals de daarbij benodigde fiattering. Uitgangspunt is het 4-ogen principe, waarbij er minimaal 2 personen benodigd zijn voor het uitvoeren van treasury taken. Daarnaast is er binnen de bevoegdheden een strikte scheiding van functies. De bevoegdheid voor het afsluiten van een transacties is gescheiden van de bevoegdheid voor het bevestigen en het uitvoeren van de bijbehorende betaling. Het afsluiten van transacties valt onder de bevoegdheid het taakveld Financiële Concernta-ken. Het bevestigen en vastleggen van de transactie en het uitvoeren van de bijbehorende betaling valt onder de bevoegdheid van het taakveld Financiële Administratie en Informatievoorziening.

	Bevoegd functionaris Voorbereiding/Uitvoering	Bevoegd functionaris Autorisatie
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer		
1. Het uitzetten van middelen < 1 jaar	Specialist treasury (afsuiten transacties telefonisch en/of e-mail)	Teammanager taakveld FC (via onder mandatering)
2. Het aantrekken van middelen < 1 jaar	Specialisten treasury (afsluiten transacties telefonisch en/of e-mail)	Teammanager taakveld FC (via onder mandatering)
3. Betalingsopdrachten voorbereiden 4. Betaalopdrachten autoriseren - 1e handtekening - 2e handtekening	Medewerker taakveld Financiën 1	 1e - Medewerker taakveld Financiën 2 2e - Specialist treasury beheer taakveld Financiën
Bankrelatiebeheer		
5. Bankrekeningen openen / sluiten / wijzigen	Specialist treasury	Teammanager taakveld FC (via onder mandatering)
6. Bankcondities en tarieven afspreken (o.a. rentecondities, kredietfaciliteiten, tarifering en valutering)	Specialist treasury	Teammanager taakveld FC (via onder mandatering)
Financiering en uitzetting		
7. Het vaststellen van kredietfaciliteiten	Specialist treasury	Teammanager taakveld FC (via onder mandatering)
8. Het aantrekken van vaste financieringsmiddelen langer dan 1 jaar	Specialist treasury (afsluiten transacties telefonisch)	Teammanager taakveld FC (via onder mandatering)
9. Het uitzetten van gelden langer dan 1 jaar	Specialist treasury (afsluiten transacties telefonisch)	Teammanager taakveld FC (via onder mandatering)
10. Het verstrekken van leningen aan derden uit hoofde van de publieke taak	Clusters en Specialist treasury	College van B&W
11. Het garanderen van middelen uit hoofde van de publieke taak	Clusters en Specialist treasury	College van B&W

XVI Informatievoorziening

Artikel 16.

Met betrekking tot de treasury-activiteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie	Frequentie	Informatie-verstrekker	Informatie-ontvanger
1. Gegevens m.b.t. toekomstige uitgaven en ontvangsten voor de liquiditeitenplanning	Jaarlijks / (tussentijds bij afwijkingen)	Clusterdirecteuren	Specialist treasury
2. Liquiditeitenplanning	Jaarlijks	Specialist treasury	Clusterdirecteur Bedrijfsvoering, Teammanager taakveld FC
3. Beleidsplannen treasury in financieringsparagraaf van begroting	Jaarlijks	Specialist treasury	Gemeenteraad
4. Evaluatie treasuryactiviteiten in financieringsparagraaf van het jaarverslag	Jaarlijks	Specialist treasury	Gemeenteraad
5. Voortgangsrapportage treasury (waarin o.a. liquiditeitenplanning, lenings- / uitzettings-/ garantiebesluit, rente-info)	Kwartaal	Specialist treasury	Wethouder Financiën, Clusterdirecteur Bedrijfsvoering, Teammanager taakveld FC, Interne controleur taakveld Financiën.
6. Informatie aan derden (toezichthouder en CBS) zoals genoemd in art. 8 Wet Fido	Periodiek en bij afwijkingen	Specialist treasury	Derden
7. Lenings- / uitzettingstransacties korter dan 1 jaar (KASGELD - GELDMARKT)	Direct achteraf	Specialist treasury	Clusterdirecteur Bedrijfsvoering, Teammanager FC, Interne controleur taakveld Financiën.
8. Lenings- / uitzettingstransacties langer dan 1 jaar (LANG GELD - KAPITAALMARKT)	Vooraf en direct achteraf	Specialist treasury	Wethouder Financiën, Clusterdirecteur Bedrijfsvoering, Teammanager taakveld FC, Interne controleur taakveld Financiën.
9. Interne controle rapportage	Jaar	Intern controleur taakveld Financiën	Clusterdirecteur

XVII Inwerkingtreding

Artikel 17.

Dit aangepaste treasurystatuut treedt in werking met ingang van ….

Artikel 18.

Dit statuut wordt aangehaald als 'Treasurystatuut 2021'.

Aldus vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders in haar vergadering van …

College van Gemeente Westland

De secretaris, De voorzitter,

L. Spindler …

3 Memorie van toelichting

In dit treasurystatuut is het treasurybeleid van de gemeente op hoofdlijnen vastgelegd. Dat gebeurt in de eerste plaats door het aangeven van de doelstellingen van de treasuryfunctie (in artikel 2). Vervolgens geeft het bestuur in het treasurystatuut aan binnen welke richtlijnen en limieten de doelstellingen dienen te worden gerealiseerd. Een richtlijn is een bindend voorschrift voor een handelwijze die gevolgd moet worden en een limiet is een type richtlijn die een uiterste grens aangeeft. Een belangrijk deel van de limieten en richtlijnen is bepaald door de Wet fido en de regelgeving op het gebied van het schatkistbankieren. Ook bevat de financiële verordening van de gemeente bepalingen aangaande de treasuryfunctie.
De financieringsparagraaf in de begroting geeft de beleidsplannen voor de treasuryfunctie voor de komende jaren en in het bijzonder voor het eerstkomende jaar weer. Deze bevat onder meer gegevens over de algemene ontwikkelingen en de concrete beleidsplannen binnen de kaders van het treasurystatuut. Het gaat hierbij vooral om de plannen voor het risicobeheer, de gemeentefinanciering (analyse financieringspositie, leningen- en garantieportefeuille en uitzettingsportefeuille) en het kasbeheer. Uit de toelichting zal moeten blijken dat de plannen binnen de kaders van de Wet fido en het treasurystatuut blijven. De financieringsparagraaf in het jaarverslag geeft in het bijzonder een verschillenanalyse tussen de plannen zoals deze zijn opgenomen in de begroting en de realisatie in het verslagjaar.

Artikel 2	In artikel 2 worden de doelstellingen van de treasuryfunctie van de gemeente weergegeven, hieronder worden deze afzonderlijk toegelicht.
Artikel 2 lid 1	In de eerste plaats dient treasury ervoor te zorgen dat de gemeente “duurzaam toegang heeft tot de financiële markten tegen acceptabele condities”. Treasury dient te waarborgen dat de gemeente duurzaam in staat is de voor haar activiteiten benodigde middelen aan te trekken c.q. haar overtollige middelen uit te zetten op de financiële markten (bijv. bij banken). De condities die daarbij worden bedongen dienen, in het licht van de op het betreffende moment gebruikelijke condities, acceptabel (tenminste marktconform) te zijn.
Artikel 2 lid 2	De gemeente loopt de volgende financiële risico’s: renterisico’s, kredietrisico’s, en interne liquiditeitsrisico’s. Het is de taak van de specialist treasury dergelijke risico’s tegen acceptabele condities te beperken. In de artikelen 4 tot en met 8 wordt aangegeven op welke wijze dit wordt gewaarborgd.
Artikel 2 lid 3	De derde doelstelling van de treasuryfunctie is het minimaliseren van de kosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities. Deze kosten bestaan o.a. uit rentekosten, provisies en kosten van het betalingsverkeer. Het is de taak van de specialist treasury het beheer zo efficiënt mogelijk uit te voeren.
Artikel 2 lid 4	De gemeente streeft ernaar de renteresultaten te optimaliseren. Dit betekent dat de gemeente geen middelen onbenut laat maar streeft naar zo hoog mogelijke renteopbrengsten (c.q. zo laag mogelijke rentekosten) zonder dat daarbij overmatige risico’s worden gelopen. De prioriteiten van de specialist treasury liggen in eerste instantie bij het beheersen en beperken van financiële risico’s; de treasuryfunctie is immers géén winstgerichte afdeling (“profit center”). Binnen het acceptabele risicoprofiel zoals vastgesteld in de Wet fido en dit treasurystatuut dient desondanks te worden gestreefd naar optimalisatie van de renteresultaten. Het schatkistbankieren is hierbij een overigens beperkende randvoorwaarde geworden.

Artikel 3 lid 1

De Wet fido geeft twee belangrijke beleidsmatige uitgangspunten met betrekking tot treasury. Dit betreft de “publieke taak” waarvoor leningen en garanties dienen enerzijds en het prudente karakter van (overige) uitzettingen anderzijds. Er wordt hierbij dus een specifiek onderscheid gemaakt tussen het verstrekken van leningen “uit hoofde van de publieke taak” en het uitzetten van middelen “uit hoofde van treasury”.

De wet stelt geen eisen aan het verstrekken van leningen en garanties uit hoofde van de publieke taak. Wel wordt in de toelichting op de Wet fido het volgende aangegeven: “Het gemeentebestuur bepaalt de publieke taak. De begroting en de begrotingswijzigingen bepalen het budgettaire kader voor de uitoefening van de publieke taak”. De specialist treasury adviseert over bijv. financieringsvoorwaarden en de implicaties van de betreffende aanvraag voor de totale financiële positie van de gemeente. Daarnaast is het van belang dat de specialist treasury de betreffende aanvraag opneemt in de liquiditeitenplanning.

Artikel 3 lid 3

Conform de Wet fido, dienen uitzettingen “uit hoofde van treasury” (zie toelichting artikel 3 lid 1) een prudent karakter te hebben.

In de Wet fido en de bijbehorende ministeriële regelingen wordt het begrip “prudent” nader uitgewerkt. Het aangaan van financiële transacties met als oogmerk die financiële waarden te zijner tijd eventueel met winst te verkopen, is nadrukkelijk niet toegestaan (zie artikel 2 lid 2 Wet fido en de memorie van toelichting op de Wet fido). Bankachtige activiteiten – het aantrekken en uitzetten van middelen met als doel het genereren van inkomen – zijn als gevolg van deze bepaling verboden. De richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut vallen binnen de kaders van de Wet fido.

De limieten en richtlijnen van dit treasurystatuut zijn specifiek geformuleerd om het prudente karakter van de uitzettingen uit hoofde van treasury te garanderen en hebben derhalve géén betrekking op (eventueel) verstrekte leningen of garanties uit hoofde van de “publieke taak” van de gemeente.

Artikel 3 lid 4

Derivaten zijn financiële instrumenten die hun bestaan ontlenen aan een bepaalde onderliggende waarde. Derivaten kennen een breed toepassingsgebied en worden onder andere gebruikt om renterisico’s te sturen en financieringskosten te minimaliseren. De Wet fido stelt dat derivaten uitsluitend mogen worden gebruikt ter beperking van financiële risico’s. In het treasurystatuut is opgenomen dat het gebruik van derivaten op grond van de financiële verordening niet is toegestaan.

Artikel 4 lid 2

De informatieafspraken in dit artikel zijn gebaseerd op artikel 8 lid van de gemeentelijke financiële verordening 2021.

Artikel 4 lid 3

Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico’s op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De renterisiconorm kan worden berekend door een vastgesteld percentage (20%) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal per 1 januari van enig jaar (zie artikel 5 en 6 van de Wet fido en de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden).

Artikel 4 lid 4

Afstemming op de liquiditeitenplanning beoogt middelen slechts te lenen cq. uit te zetten gedurende de periode dat zij daadwerkelijk nodig respectievelijk beschikbaar zijn.

Artikel 4 lid 5/6

Artikel 4 lid 6 Door spreiding aan te brengen in de rentetypische looptijd (de periode dat de rente van een uitzetting vast is) van uitzettingen, wordt de invloed van een rentedaling op de renteresultaten gespreid over meerdere jaren. Deze spreiding is slechts mogelijk indien uit de liquiditeitenplanning blijkt dat middelen gedurende een langere periode beschikbaar zijn.

Artikel 5 lid 1 Het schatkistbankieren is een belangrijke regel op dit gebied. Voorgeschreven wordt dat de gemeente overtollige middelen vanaf een bepaald drempelbedrag uitsluitend mag uitzetten bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën of bij medeoverheden.

Artikel 5 lid 2 De Wet fido stelt geen eisen aan de kwaliteit van de debiteuren bij het verstrekken van leningen of garanties aan derden in het kader van de publieke taak. Teneinde de kredietrisico's te beheersen kunnen zekerheden of garanties worden verlangd van de debiteuren.

Artikel 5 lid 3 Ter beperking van kredietrisico's zijn in dit artikel richtlijnen opgenomen voor de minimale kredietwaardigheid van de partijen waar de gemeente middelen kan uitzetten/beleggen.

Een (credit-) rating is een beoordeling van de kredietwaardigheid van een instelling, die voor zowel de korte als voor de lange termijn wordt toegekend door gerenommeerde rating "agencies" zoals Standard & Poor's, Moody's en Fitch.

De hoogste kredietwaardigheid voor de lange termijn wordt bij Standard & Poor's en Fitch weergegeven met AAA, gevolgd door AA en A. Moody's kwalificeert van hoog naar laag Aaa, Aa en A. Daarnaast kent men kwalificaties met letters B, C en D. Een A-rating staat voor "zeer kredietwaardig".

De hoogste kredietwaardigheid voor de korte termijn wordt bij Standard & Poor's weergegeven met A1, bij Moody's met P1 en bij Fitch met F1. Deze hoogste korte termijn ratings staan voor extreme, respectievelijk zeer grote krediet waardigheid.

Een solvabiliteitsratio van 0% (ofwel een "solvabiliteitsvrije status") is een status die door een bancaire toezichthouder in een Europese lidstaat (bijv. De Nederlandsche Bank) wordt toegekend aan het schuldpapier van een instelling. Deze status houdt in dat een bank voor desbetreffend papier geen reserves (0%) hoeft aan te houden en wordt onder meer toegekend aan papier uitgegeven of gegarandeerd door (centrale) overheden. Het is de gemeente dus toegestaan om bij andere overheden geld uit te zetten, of om te beleggen in papier waaraan een overheidsgarantie is verbonden.

Bij het direct uitzetten/beleggen van gelden geeft het treasurystatuut aan dat dat alleen bij in Nederland gevestigde financiële ondernemingen mag. Dit is een beperking t.o.v. de Wet Fido. Bij het indirect beleggen, zoals deelname in een beleggingsfonds of fonds voor gemene rekening, geldt deze beperking niet en mag er dus ook bij financiële ondernemingen gevestigd in een lidstaat die tenminste beschikt over een AA-rating afgegeven door ten minste twee ratingbureaus worden belegd. Dit is conform de wet Fido

Voor de goede orde: het gaat hierbij om uitzettingen tot het in het kader van het schatkistbankeren bepaalde drempelbedrag. Uitzettingen boven het drempelbedrag dient plaats te vinden bij het rijk of medeoverheden.

Artikel 6

Interne liquiditeitsrisico's doen zich bijvoorbeeld voor wanneer de gemeente middelen voor een bepaalde periode heeft uitgezet en gedurende de looptijd van de uitzetting blijkt dat de middelen (onverwacht) nodig zijn voor het doen van een investering. Dit kan tot gevolg hebben dat de gemeente tijdelijk een lening moet aantrekken (wanneer de uitzettingen vast staan in bijvoorbeeld een deposito) ofwel tussentijds een uitzetting moet verkopen (bijvoorbeeld een obligatie). In beide gevallen kan dit negatieve gevolgen hebben voor de financiële resultaten.

Ter beperking van dit risico baseert de gemeente haar financiële transacties op een liquiditeitenplanning waarin de toekomstige inkomsten en uitgaven van de gehele organisatie zijn gepland. Teneinde aansluiting te zoeken op de meerjarige investeringsplanning van de gemeente is gekozen een liquiditeitenplanning met een periode van 4 jaar op te stellen.

De meerjarige liquiditeitenplanning die wordt vastgesteld is gebaseerd op de indirecte methode, dat wil zeggen dat deze wordt afgeleid van de meerjarenbegroting. Deze lange termijn liquiditeitenplanning vormt vervolgens de basis voor de korte termijn liquiditeitenplanning.

In de praktijk is het opstellen van een betrouwbare en nauwkeurige liquiditeitenplanning niet eenvoudig. Dit heeft te maken met de inherente onzekerheden die verbonden zijn aan de activiteiten van de gemeente en de hieraan verbonden mogelijke financiële gevolgen. Het is daarom van groot belang dat de specialist treasury juist, tijdig en volledig wordt geïnformeerd door de overige afdelingen over de financiële gevolgen van hun activiteiten. Hiermee kunnen de gerelateerde treasury transacties optimaal in tijd worden ingepland en de kosten van de transacties zo laag mogelijk worden gehouden.

Artikel 8 lid 1

Het aantrekken van middelen met als doel deze met winstoogmerk te beleggen is door de Wet fido (zie Ruddo art 2a lid 1) nadrukkelijk niet toegestaan.

Artikel 8 lid 2

Teneinde de renteresultaten te optimaliseren wordt zoveel mogelijk intern gefinancierd.

Artikel 8 lid 3

Onderhandse geldleningen zijn leningen waarbij de voorwaarden van de lening in onderling overleg met de geldgevende partij kunnen worden vastgesteld. Medium Term Notes zijn een instrument voor de gemeente om financiering met een looptijd van minimaal twee en maximaal dertig jaar aan te trekken. Een MTN is een verhandelbare schuldbekentenis aan toonder met gestandaardiseerde voorwaarden.

Artikel 8 lid 4

Deze richtlijn beoogt de marktconformiteit van financieringen te waarborgen, voor bijv. te betalen rentepercentages, provisies, (boete-) clausules bij vervroegde aflossing etc. Middels het toetsen van rentetarieven van meerderde partijen wordt bereikt dat de gemeente een objectief beeld heeft van de op dat moment gebruikelijke tarieven en voorwaarden op de financiële markten. Op basis daarvan kan een afgewogen keuze worden gemaakt.

Artikel 9

Uitzetting betreft het uitzetten van middelen (uit hoofde van treasury) voor een periode langer dan één jaar. In het onderdeel Risicobeheer (artikel 3 tot en met 8) is gedefinieerd op welke wijze de gemeente het prudente karakter van haar uitzettingen waarborgt. In dit artikel worden aanvullende richtlijnen met betrekking tot uitzettingen geformuleerd.

Artikel 9 lid 4

Deze richtlijn beoogt de marktconformiteit van uitzettingen te waarborgen, voor bijv. het effectieve rendement, de hoogte van transactiekosten etc. Middels het toetsen van rentetarieven van meerdere partijen wordt bereikt dat de gemeente een objectief beeld heeft van de actuele tarieven en voorwaarden op de financiele markten. Op basis daarvan kan een afgewogen keuze worden gemaakt.

Artikel 10 lid 4 Tussenpersonen hebben een intermediairsfunctie bij het afsluiten van financiële transacties en vallen niet onder de “tegenpartijen”. De vereisten van lid 2 zijn voor tussenpersonen dan ook niet van toepassing. Teneinde dit te ondervangen stelt de gemeente als eis dat tussenpersonen onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) staan en daarvan een vergunning als makelaar hebben ontvangen.

Artikel 11 lid 1 Geldstromenbeheer omvat met name het zorgdragen voor een efficiënt betalingsverkeer. Geldstromen kunnen bijvoorbeeld op elkaar worden afgestemd door een betalingsdatum af te stemmen op verwachte ontvangsten. Hiermee wordt voorkomen dat de gemeente tijdelijk middelen aan moet trekken (cq. middelen aan haar uitzettingenportefeuille moet onttrekken) teneinde de betreffende betaling (tijdelijk) te financieren.

Artikel 11 lid 2 Het laten uitvoeren van het betalingsverkeer door één bank heeft als voordeel dat de kosten van het overboeken van middelen tussen verschillende banken worden vermeden.

Artikel 12 lid 1 Het saldo en liquiditeitenbeheer betreft het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen (-courant) van de gemeente. Teneinde de noodzaak tot het doen van interne overboekingen te beperken, worden verschillende rekeningen die de gemeente bij één bank aanhoudt, opgenomen in een rentecompensatiecircuit. Dit is een systeem waarbij de (valutaire) debet en creditsaldi van alle rekeningen van een organisatie worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo, waarover de rente wordt berekend.

Artikel 12 lid 3 In dit lid worden limitatief de mogelijke korte termijn financieringsinstrumenten benoemd. De term daggeld (ook wel callgeld genoemd) staat voor opgenomen of uitgezette middelen voor onbepaalde tijd die dagelijks gewijzigd kan worden. Kasgeldleningen zijn niet verhandelbare leningen voor een vast bedrag en een vaste periode (maximaal 1 jaar) en tegen een vooraf overeengekomen rentepercentage. Kredietlimiet op de rekening courant betreft de mogelijkheid debet (“rood”) te staan op de rekening courant tegen vooraf overeengekomen condities. Voor een nadere uitwerking hiervan zie de Overeenkomst Financiële Dienstverlening met de BNG.

Artikel 13 Bij de treasuryfunctie zijn meerdere personen en organen betrokken. Het treasurystatuut legt expliciet het delegatie- en mandateringspatroon vast, in casu welke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden de betrokken partijen hebben. Met het oog op de omvang en de aard van de transacties en de hiermee samenhangende risico’s, zijn in dit artikel een aantal specifieke uitgangspunten opgenomen teneinde een eenduidige functiescheiding aan te brengen tussen beleidsbepaling en de uitvoering en tussen de administratie en controle op financiële transacties.

Artikel 14 De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de functionarissen die binnen de gemeente betrokken zijn bij de treasuryactiviteiten zijn in artikel 15 respectievelijk artikel 16 beschreven. De toekenning van de genoemde functies en bijbehorende bevoegdheden en verantwoordelijkheden aan functies en/of functionarissen vindt plaats via de hiertoe dienende documenten (mandaten, besluiten e.d.). Deze verantwoordelijkheden dienen te worden gecommuniceerd naar de betrokkenen.

Artikel 15 De eindverantwoordelijkheid voor het treasurybeleid ligt primair bij het bestuur van de gemeente. Teneinde niet onnodig te worden belast met het dagelijkse treasurybeheer draagt het bestuur een deel van haar bevoegdheden over aan de ambtelijke organisatie. De praktische uitvoering van het beleid heeft dus vooral op ambtelijk niveau plaats, met als voordeel een slagvaardiger optreden. Bij de toewijzing van bevoegdheden is zoveel mogelijk rekening gehouden met de ver-

eiste functiescheiding tussen besluitvorming, uitvoering, administratie en controle.

Artikel 16 De tabel in dit artikel geeft weer op welke wijze de informatievoorziening wordt gewaarborgd voor: operationele informatie (punt 1 t/m 3), beleidsmatige informatie (punt 4) en verantwoordingsinformatie (punt 5 t/m 10). Het verstrekken van juiste, tijdige, volledige en relevante verantwoordingsinformatie moet gerekend worden tot de belangrijkste succesfactoren voor het kunnen beheersen van de financiële en interne risico's van de gemeente .

Artikel 16 lid 1 Afdelingen dienen "incidenteel" informatie te verschaffen in een zo vroeg mogelijk stadium waarin zich significante wijzigingen aandienen in hun verwachtingen omtrent tijdstip of omvang van toekomstige betalingen of ontvangsten (bijv. bij uitstel van een grote investering).